

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 21 juni 2021

523/2021

Lag

om ändring av lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om investeringstjänster (747/2012) 6 kap. 2–4 § samt 6 b kap. 1 §, sådana de lyder, 6 kap. 2 § i lagarna 623/2014, 895/2017 och 1069/2017, 6 kap. 3 och 4 § i lag 623/2014 samt 6 b kap. 1 § i lag 1069/2017,

ändras 1 kap. 4 § 2 mom., 11 § 5, 6 och 11 punkten, 12 §, rubriken för 13 §, 19 §, 20 § 1 mom., 21 § samt 26 § 16 punkten, 2 kap. 1 § 2 mom., 6 kap. 1 §, rubriken för 6 b kap., det inledande stycket i 6 b kap. 2 § 2 mom. och 3 §, 7 kap. 3 § 1–3 mom., 10 §, rubriken för 11 § samt 11 § 1 och 3–5 mom., 11 kap. 2 § 2 mom. 5 punkten, 14 § 2 mom. samt 15 § 2 och 3 mom., 12 kap. 1 § 1 mom., 2 § 1–3 och 5 mom. samt 3 § 1 och 2 mom., 15 kap. 2 § 2 mom. 1 och 3 punkten, 3–5 mom., 6 mom. 4 och 6 punkten och 8 mom. samt 16 kap. 1 § 1–3 mom.,

av dem 1 kap. 4 § 2 mom. sådant det lyder i lag 248/2021, 1 kap. 11 § 5, 6 och 11 punkten, 12 §, rubriken för 13 §, 19 §, 20 § 1 mom., 21 §, rubriken för 6 b kap., det inledande stycket i 6 b kap. 2 § 2 mom. och 3 §, 7 kap. 3 § 1–3 mom., 10 § samt rubriken för 11 § och 11 § 1 och 3–5 mom., 15 kap. 2 § 2 mom. 1 och 3 punkten, 3–5 mom. och 6 mom. 6 punkten samt 16 kap. 1 § 3 mom. sådana de lyder i lag 1069/2017, 1 kap. 26 § 16 punkten, 15 kap. 2 § 6 mom. 4 punkten och 8 mom. samt 16 kap. 1 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 513/2019, 2 kap. 1 § 2 mom. sådant det lyder i lag 294/2019, 6 kap. 1 § sådan den lyder i lagarna 1069/2017, 294/2019 och 397/2019, 12 kap. 2 § 2, 3 och 5 mom. sådana de lyder i lag 397/2019, 11 kap. 15 § 2 mom. och 12 kap. 3 § 1 mom. sådana de lyder i lag 623/2014, 11 kap. 15 § 3 mom. sådant det lyder i lag 218/2019, 12 kap. 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag 645/2018 samt 12 kap. 2 § 2, 3 och 5 mom. sådana de lyder i lag 397/2019, samt

fogas till 1 kap. 11 §, sådan den lyder i lag 1069/2017, nya 12–15 punkter, till 13 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 1069/2017 och 294/2019, en ny 10 punkt, varvid den nuvarande 10 punkten blir 11 punkt, till kapitlet en ny 21 a § och till 26 §, sådan den lyder i lagarna 1069/2017 och 513/2019, en ny 17 punkt, till 3 kap. en ny 1 a §, till 6 kap. nya 2 a–2 c §, till 6 b kap. nya 1 a, 1 b, 2 a–2 c och 7–13 §, till lagen ett nytt 6 c kap., till 11 kap. 15 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 623/2014 och 218/2019, ett nytt 5 mom. och till 15 kap. 2 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1069/2017, en ny 4 punkt som följer:

RP 16/2021
EkUB 9/2021
RSv 41/2021

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034, (32019L2034), EUT L 314, 5.12.2019, s.64

1 kap.

Allmänna bestämmelser

4 §

Bestämmelser som tillämpas på kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare

— — — — —

På fondbolag som tillhandahåller investeringstjänster enligt lagen om placeringsfonder ska i fråga om dess tjänster tillämpas vad som föreskrivs om värdepappersföretag i 2 kap. 2 §, 6 kap. 1 § 2 eller 4 mom., 6 b kap. 5 och 6 §, 7 kap. 2, 5, 7–9, 12–14 och 16 §, 9 kap., 10 kap. 1–4, 4 a, 5–7, 15 och 16 §, 11, 12 och 15 kap. samt 16 kap. 2 och 3 § i denna lag samt i artikel 26 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument. På AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som föreskrivs om värdepappersföretag i 2 kap. 2 §, 6 kap. 1 § 2 eller 4 mom., 6 b kap. 5 och 6 §, 7 kap. 2, 5, 7–9, 12–14 och 16 §, 9–11 och 15 kap. samt 16 kap. 2 och 3 § i denna lag samt i artikel 26 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument.

— — — — —

11 §

Europeiska unionens lagstiftning, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska bankmyndigheten

I denna lag avses med

— — — — —

5) *kreditinstitutsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG,

6) *EU:s tillsynsförordning* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

— — — — —

11) *kommissionens delegerade direktiv* kommissionens delegerade direktiv (EU) 2017/593 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU i fråga om skydd av finansiella instrument och medel som tillhör kunder, produktstyrningskrav och regler för tillhandahållande eller mottagande av avgifter, provisioner eller andra monetära eller icke-monetära förmåner,

12) *direktivet om tillsyn av värdepappersföretag* Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034 om tillsyn av värdepappersföretag och om ändring av direktiven 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU och 2014/65/EU,

13) *EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014,

14) *resolutionsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012,

15) *revisionsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning och om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 84/253/EEG.

12 §

Europeiska unionens tekniska standarder och delegerade förordningar

Förutom bestämmelserna i denna lag, de bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av den, EU:s förordning om marknader för finansiella instrument och EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag finns det bestämmelser om värdepappersföretag i de tekniska standarder och delegerade förordningar som utfärdats genom förordningar eller beslut som antagits av Europeiska kommissionen och som avses i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, direktivet om marknader för finansiella instrument, EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag och direktivet om tillsyn av värdepappersföretag.

13 §

Värdepappersföretag, utländska värdepappersföretag, EES-stater, tredjeländer, utländska EES-tillsynsmyndigheter, tredjeländers tillsynsmyndigheter, utländska EES-värdepappersföretag, utländska EES-kreditinstitut, tredjelandsföretag, filialer och holdingföretag med blandad verksamhet

I denna lag avses med

10) *holdingföretag med blandad verksamhet* ett moderföretag som inte utgör ett finansiellt holdingföretag enligt artikel 4.1.16 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, ett värdepappersinriktat holdingföretag enligt artikel 4.1.23 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, ett kreditinstitut, ett värdepappersföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat och om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG, 79/267/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG, 93/6/EEG och 93/22/EEG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/78/EG och 2000/12/EG, bland vars dotterföretag det finns minst ett värdepappersföretag,

19 §

Tjänsteföretag

Med *tjänsteföretag* avses i denna lag ett sådant anknutet företag som avses i artikel 4.1.1 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag och som huvudsakligen producerar tjänster för ett eller flera värdepappersföretag genom att äga, besitta eller förvalta fastigheter eller som för ett eller flera värdepappersföretag producerar databehandlings-tjänster eller andra motsvarande tjänster som hör till värdepappersföretagets huvudsakliga verksamhet.

20 §

Holdingföretag

Med *holdingföretag* avses i denna lag

1) sådana värdepappersinriktade holdingföretag som avses i artikel 4.1.23 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, och

2) sådana blandade finansiella holdingföretag som avses i artikel 4.1.21 i EU:s tillsynsförordning och av vars dotterföretag åtminstone ett är ett värdepappersföretag.

21 §

Finansiell företagsgrupp enligt kreditinstitutslagen

I denna lag avses med *en finansiell företagsgrupp enligt kreditinstitutslagen* en finansiell företagsgrupp som avses i 1 kap. 16 § i kreditinstitutslagen.

21 a §

Finansiell värdepappersföretagsgrupp

I denna lag avses med *finansiell värdepappersföretagsgrupp* företag som avses i artikel 4.1.11 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag.

Bestämmelser om tillämpningsområdet för gruppbaserad tillsyn över finansiella värdepappersföretagsgrupper finns i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag.

26 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

16) *direktivet om aktieägarrättigheter* Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag,

17) *råvaruhandlare och utsläppsrättshandlare* sådana råvaruhandlare och utsläppsrättshandlare som definieras i artikel 4.1.150 i EU:s tillsynsförordning.

2 kap.

Rätt att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet

1 §

Tillståndsplikt för investeringstjänster eller investeringsverksamhet

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. får en näringsidkare med verksamhetstillstånd enligt denna lag ta emot och förmedla order som avser finansiella instrument enligt 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten samt tillhandahålla till det anknytande investeringsrådgivning på oberoende grund. En enskild näringsidkare eller en sådan juridisk person som leds av en fysisk person ska ha proportionerliga förvaltnings- och styrningssystem som säkerställer att de bestämmelser som avses i 6 b kap. 1 a, 2, 2 a, 2 b och 3 § följs när tjänsten i fråga tillhandahålls.

3 kap.

Beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd för värdepappersföretag samt betydande ägares tillförlitlighet

1 a §

Särskild bestämmelse om verksamhetstillstånd för vissa värdepappersföretag

Ett värdepappersföretag som beviljats verksamhetstillstånd för handel för egen räkning eller garantiverksamhet för finansiella instrument som avses i 1 kap. 15 § 1 mom. 3 eller 6 punkten ska ansöka om koncession för kreditinstitut enligt 4 kap. i kreditinstitutslagen, om dess genomsnittliga samlade månatliga tillgångar, beräknat över en sammanhängande tolv månadersperiod, åtminstone uppfyller förutsättningarna i artikel 4.1.1 b i EU:s tillsynsförordning.

Ett sådant värdepappersföretag som avses ovan i 1 mom. får fortsätta att bedriva sådan investeringsverksamhet som avses i det momentet tills det beviljas koncession enligt kreditinstitutslagen.

Finansinspektionen ska meddela värdepappersföretaget eller den som ansökt om verksamhetstillstånd för värdepappersföretag, om Finansinspektionen anser att tröskelvärdena i 1 mom. uppfylls.

6 kap.

Ekonomiska verksamhetsförutsättningar för tillhandahållande av investeringstjänster samt tillsyn över den ekonomiska stabiliteten

1 §

Startkapital

Ett sådant värdepappersföretag som bedriver handel för egen räkning eller garantiverksamhet för finansiella instrument eller som ordnar organiserad handel och bedriver handel för egen räkning eller har tillstånd att göra detta ska ha ett startkapital på minst 750 000 euro.

Ett sådant värdepappersföretag som inte har tillstånd att inneha kundmedel och som förmedlar och utför order, tillhandahåller kapitalförvaltning, ger investeringsrådgivning eller tillhandahåller placering av finansiella instrument ska ha ett startkapital på minst 75 000 euro.

Ett annat värdepappersföretag än ett sådant värdepappersföretag som avses i 1 och 2 mom. ska ha ett startkapital på minst 150 000 euro.

Ett värdepappersföretags startkapital ska bestå av en eller flera kapitalposter så som föreskrivs i artikel 9 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag. Det aktiekapital som räknas till det i 1, 2 och 4 mom. avsedda startkapitalet ska vara tecknat i sin helhet när verksamhetstillståndet beviljas och startkapitalet ska uppfylla kraven enligt artikel 9 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag.

2 a §

Bedömning av om det interna kapitalet är tillräckligt och bedömning av likviditeten

Närmare bestämmelser om minimikapitalkrav för värdepappersföretag ingår EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag. Ett värdepappersföretag som inte uppfyller villkoren för att anses vara ett litet och icke-sammanlänkat värdepappersföretag enligt artikel 12.1 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag ska ha välmo-

tiverade, effektiva och heltäckande arrangemang, strategier och förfaranden för att bedöma, följa upp och upprätthålla behövt internt kapital och likvida tillgångar som till belopp, slag och fördelning är tillräckliga för att täcka arten och nivån på de risker som värdepappersföretaget kan innebära för andra och som värdepappersföretaget självt är eller kan bli exponerat för.

Värdepappersföretaget ska regelbundet utvärdera de arrangemang, strategier och förfaranden som avses i 1 mom. så att de är heltäckande och står i proportion till affärsverksamhetens art, omfattning och komplexitet i värdepappersföretaget.

Finansinspektionen får kräva att kraven i denna paragraf också tillämpas på ett sådant litet värdepappersföretag som avses i 1 mom. i den utsträckning Finansinspektionen anser det lämpligt.

Om värdepappersföretagets moderföretag är ett värdepappersinriktat holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag, ska det inkluderas i tillsynen för kontroll av uppfyllandet av villkoren i koncernkapitaltestet.

2 b §

Tillämpning av kraven i EU:s tillsynsförordning på vissa värdepappersföretag

Om ett värdepappersföretag uppfyller villkoren i artikel 1.2 eller 1.5 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, tillämpas i stället för kraven i 6 b kap. 1 a, 1 b, 2 a, 2 b, 2 c och 7–13 § samt 6 c kap. i denna lag kraven i EU:s tillsynsförordning och kreditinstitutslagen, såsom föreskrivs i 4 mom.

Finansinspektionen får besluta att kraven i EU:s tillsynsförordning tillämpas på ett sådant värdepappersföretag som bedriver verksamhet som avses i 1 kap. 15 § 3 eller 6 punkten och vars konsoliderade tillgångar uppgår till ett sammanlagt värde av minst 5 miljarder euro beräknat som ett genomsnitt över en sammanhängande tolv månadersperiod, om

1) värdepappersföretaget bedriver ovannämnda verksamheter i en sådan omfattning, att en systemrisk skulle kunna uppstå om värdepappersföretaget blev insolvent eller fick ekonomiska svårigheter,

2) värdepappersföretaget är en sådan clearingmedlem som avses i 7 a kap. 4 §, eller

3) Finansinspektionen anser att det är motiverat mot bakgrund av verksamhetens storlek, art, omfattning och komplexitet i det berörda värdepappersföretaget, och med beaktande av

a) värdepappersföretagets betydelse för Europeiska unionens eller Finlands ekonomi,

b) betydelsen av värdepappersföretagets gränsöverskridande verksamheter, samt

c) värdepappersföretagets sammanlänkning med det finansiella systemet.

Det som föreskrivs i 2 mom. tillämpas inte på råvaruhandlare och utsläppsrättshandlare, företag för kollektiva investeringar enligt fondföretagsdirektivet eller AIFM-direktivet eller försäkringsföretag som bedriver verksamhet i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 om försäkringsdistribution.

På ett värdepappersföretag som avses i 1 och 2 mom. tillämpas det som föreskrivs om ett kreditinstituts kapitaltäckning och tillsyn i 1 kap., 5 kap. 14 och 15 § samt i 7, 8, 9, 10, 11 och 20–22 kap. i kreditinstitutslagen samt i lagen om Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska omedelbart meddela ett värdepappersföretag om den beslutar att upphäva ett beslut som fattats med stöd av 2 mom. Ett beslut som Finansinspektionen fattat med stöd av 2 mom. upphör också, om värdepappersföretaget inte längre uppfyller det tröskelvärde som avses i det momentet beräknat över en sammanhängande tolv månadersperiod.

Finansinspektionen ska omedelbart meddela Europeiska bankmyndigheten om beslut som fattats i enlighet med 2 och 5 mom.

2 c §

Tillämpning av kapitlen om återhämtningsplaner och finansiellt stöd på vissa värdepappersföretag

På ett värdepappersföretag som bedriver sådan investeringsverksamhet som definieras i 1 kap. 15 § 3 eller 6 punkten tillämpas dessutom 8 a och 9 a kap. i kreditinstitutslagen.

6 b kap.

Förvaltnings- och styrningssystem, insyn, riskhantering och ersättning

1 a §

Värdepappersföretagets interna förvaltnings- och styrningssystem

Ett värdepappersföretag ska ha ändamålsenliga och tillförlitliga förvaltnings- och styrningssystem som står i proportion till arten, omfattningen och komplexiteten hos de inneboende riskerna i värdepappersföretagets affärsmodell och verksamhet. Dessa omfattar

- 1) en tydlig organisationsstruktur med väldefinierade, genomlysta och konsekventa ansvarsområden,
- 2) effektiva rapporteringsprocesser inom riskhanteringen,
- 3) tillfredsställande processer för intern kontroll, administration och redovisning,
- 4) ett ersättningssystem och en ersättningspraxis som är förenliga med och främjar en god och effektiv riskhantering.

Ersättningssystemet och ersättningspraxisen ska vara könsneutrala.

1 b §

Tillämpning av förvaltnings- och styrningssystem på små och icke-sammanlänkade värdepappersföretag

Det som föreskrivs i 1 a och 2 a §, 2 b § 1 mom. 2 punkten, 2 b § 2–8 mom. och 7–11 § samt i 6 c kap. 1 § tillämpas inte på sådana små och icke-sammanlänkade värdepappersföretag som uppfyller villkoren i artikel 12.1 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag.

Om ett värdepappersföretag som inte uppfyller villkoren i artikel 12.1 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, senare uppfyller villkoren i fråga, upphör tillämpningen av de paragrafer som nämns i 1 mom. på värdepappersföretaget sex månader från den dag då villkoren i fråga uppfylldes. En förutsättning för detta är att värdepappersföretaget har meddelat Finansinspektionen om läget och att villkoren har uppfyllts under hela perioden på sex månader.

Ett värdepappersföretag ska på motsvarande sätt meddela Finansinspektionen om det konstaterar att det inte längre uppfyller villkoren i artikel 12.1 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, och företaget ska följa paragraferna i 1 mom. inom 12 månader efter att det har gjort denna upptäckt.

Ett värdepappersföretag ska dock tillämpa bestämmelserna i 9 § på ersättning för tillhandahållna tjänster eller för arbetsprestation under den räkenskapsperiod som följer efter den räkenskapsperiod då det konstaterades att villkoren inte längre uppfylls på det sätt som avses i 3 mom.

Om artikel 8 om gruppkapitaltest eller artikel 7 om konsolidering under tillsyn i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag tillämpas på värdepappersföretaget, ska värdepappersföretaget emellertid uppfylla kraven i de paragrafer som räknas upp i 1 mom. självständigt och i fråga om tillämpningen av artikel 7 även på gruppnivå.

2 §

Värdepappersföretagets styrelse och dess uppgifter

Utöver vad som i 1 a § föreskrivs om förvaltnings- och styrningssystem ska värdepappersföretagets styrelse definiera och godkänna

2 a §

Styrelsens roll i riskhanteringen

Värdepappersföretagets styrelse ska godkänna och regelbundet se över strategier och principer för värdepappersföretagets riskaptit i syfte att hantera, övervaka och reducera de risker som värdepappersföretaget är eller kan bli exponerat för, med beaktande av det makroekonomiska läget och värdepappersföretagets affärscykel.

Styrelsemedlemmarna ska ägna tillräcklig tid åt att säkerställa att de aspekter som avses i 1 mom. beaktas och att styrelsen avsätter tillräckliga resurser för hanteringen av alla de väsentliga risker som värdepappersföretaget exponeras för.

Ett värdepappersföretag ska upprätta rapporteringsvägar för att rapportera om alla väsentliga risker och alla riktlinjer för riskhantering samt ändringar av dessa till styrelsen.

Ett värdepappersföretag som inte uppfyller kriterierna i 10 § 8 mom. 1 punkten ska inrätta en riskkommitté under styrelsen. Riskkommittén består av sådana medlemmar av ledningen som inte utövar någon verkställande funktion i det berörda värdepappersföretaget.

Medlemmarna i riskkommittén ska ha lämpliga kunskaper och färdigheter samt lämplig sakkunskap för att till fullo förstå, hantera och övervaka värdepappersföretagets riskstrategi och riskaptit. De ska säkerställa att riskkommittén fungerar som rådgivare för styrelsen när det gäller värdepappersföretagets nuvarande och framtida riskaptit och riskstrategi och att riskkommittén bistår styrelsen i dess övervakning av hur personer i ledande ställning genomför strategin. Styrelsen behåller det övergripande ansvaret för värdepappersföretagets riskstrategier och riktlinjer.

Värdepappersföretagets styrelse och eventuella riskkommitté ska se till att de får tillgång till information om de risker som värdepappersföretaget är eller kan bli exponerat för.

2 b §

Riskhantering

Ett värdepappersföretag ska införa effektiva strategier, riktlinjer, processer och system för att identifiera, mäta, hantera och övervaka följande riskfaktorer och deras effekter:

- 1) väsentliga källor till och effekter av kundrisk och väsentlig inverkan på kapitalbasen,
- 2) väsentliga källor till marknadsrisk och inverkan på kapitalbasen,
- 3) väsentliga källor till och effekter av risker för värdepappersföretaget, framför allt de som kan förbruka den tillgängliga kapitalbasen,
- 4) likviditetsrisk över lämpliga tidsspann, inbegripet intradag, för att säkerställa att värdepappersföretaget har tillräckligt med likvida medel för att bland annat ingripa i väsentliga källor till risker enligt 1–3 punkten.

Dessa strategier, riktlinjer, processer och system ska vara proportionella i förhållande till värdepappersföretagets komplexitet, riskprofil, verksamhetens omfattning och den risktolerans som fastställts av ledningen och de ska återspegla värdepappersföretagets betydelse i varje medlemsstat där det bedriver verksamhet.

Vid tillämpningen av 1 mom. 1 punkten och 2 mom. ska hänsyn tas till bestämmelserna i 9 kap. om att kundmedlen ska hållas åtskilda.

Vid tillämpningen av 1 mom. 1 punkten ska värdepappersföretaget ha en yrkesmässig ansvarsförsäkring som ett effektivt riskhanteringsverktyg.

Vid tillämpningen av 1 mom. 3 punkten ska väsentliga källor till risker för själva värdepappersföretaget i relevanta fall omfatta väsentliga förändringar i det bokförda värdet av tillgångar, inbegripet eventuella fordringar på anknutna ombud, kunders eller motparterers insolvens, positioner i finansiella instrument, utländska valutor och råvaror samt förpliktelser gentemot förmånsbestämda pensionssystem.

Ett värdepappersföretag ska ta vederbörlig hänsyn till varje väsentlig inverkan på kapitalbasen, om sådana risker inte beaktas på lämpligt sätt genom de kapitalbaskrav som be räknats enligt artikel 11 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag.

Ett värdepappersföretag ska ta vederbörlig hänsyn till de resurser som behövs när verksamheten upphör, med beaktande av kraven i dess affärsmodeller och strategier. De reserverade resurserna ska vara tillräckliga i fråga om både tidsramar och bevarande av kapitalbaser och likviditet, under hela den tid då värdepappersföretaget kontrollerat upphör att tillhandahålla en tjänst.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hanteringen av de risker som avses i 1 mom.

2 c §

Övervakning av interna transaktioner i värdepappersföretag och holdingföretag med blandad verksamhet

Ett värdepappersföretag ska ha tillräckliga processer för riskhantering och rutiner för intern kontroll för att identifiera, mäta och övervaka transaktioner mellan värdepappersföretaget och ett holdingföretag med blandad verksamhet som är dess moderföretag samt mellan värdepappersföretaget och moderföretagets dotterföretag.

Finansinspektionen får meddela föreskrifter om anmälan av de transaktioner som avses i 1 mom. till Finansinspektionen.

3 §

Minimiantal personer som i praktiken leder värdepappersföretagets verksamhet

Värdepappersföretagets verksamhet ska i praktiken ledas av minst två personer som uppfyller de krav som föreskrivs i 1 a, 1 b och 4 §.

7 §

Ersättningssystem och principer som ska följas

Ett värdepappersföretag ska, när det fastställer och tillämpar ersättningssystem för personalen, iaktta de principer som anges i denna paragraf. Värdepappersföretagets styrelse ska godkänna och regelbundet se över ersättningssystemet och ansvara för övervakning av att det verkställs. Värdepappersföretagets oberoende kontrollfunktion ska minst en gång per år centraliserat, oavhängigt och internt kontrollera verkställandet av ersättningssystemet.

De personalkategorier som avses i denna paragraf är personer i ledande ställning, risktagare, personal som utövar kontrollfunktioner och alla sådana anställda vars totala ersättning åtminstone är i nivå med den lägsta ersättningen för personer i ledande ställning eller för risktagare och vars yrkesutövning har väsentlig inverkan på riskprofilen för värdepappersföretaget eller för de tillgångar som det förvaltar. Ersättningssystemet ska vara

1) tydligt dokumenterat och stå i proportion till värdepappersföretaget, i fråga om såväl dess storlek, karaktär och interna organisation som verksamhetens omfattning och komplexitet,

2) könsneutralt,

3) förenligt med och främja en sund och effektiv riskhantering,

4) överensstämmande med värdepappersföretagets affärsstrategi och mål, och även beakta långsiktiga effekter av fattade investeringsbeslut.

Ersättningssystemet ska innehålla åtgärder för att undvika intressekonflikter, uppmuntra till ansvarsfull affärsverksamhet och främja riskmedvetenhet och försiktigt risktagande. Personal som arbetar med intern kontroll ska vara oberoende i förhållande till de affärsenheter de övervakar, ha lämplig behörighet och få ersättning i förhållande till uppnåendet av de mål som är kopplade till dessa funktioner, oberoende av resultatet inom de affärsområden de kontrollerar.

Ersättningen till högre befattningshavare som ansvarar för riskhanteringen och den interna kontrollen övervakas direkt av en ersättningskommitté under värdepappersföretagets styrelse eller, om en sådan kommitté inte har inrättats, av styrelsen. I ersättningssystemet ska, med beaktande av nationella regler för lönebildning, göras tydlig åtskillnad mellan följande kriterier:

1) fast grundlön, som i första hand återspeglar relevant arbetserfarenhet och organisatoriskt ansvar enligt vad som anges i den anställdes arbetsbeskrivning som en del av anställningsavtalet,

2) rörlig ersättning, som återspeglar en hållbar och riskjusterad prestation samt eventuell prestation utöver vad som krävs för att uppfylla kraven i den anställdes arbetsbeskrivning.

Den fasta delen ska representera en tillräckligt stor del av den totala ersättningen för att det ska vara möjligt att genomföra en fullt flexibel policy med rörliga ersättningsdelar, inbegripet möjligheten att inga rörliga ersättningsdelar betalas ut. Värdepappersföretaget ska i sitt ersättningssystem fastställa lämpliga kvoter mellan fasta och rörliga delar av den totala ersättningen, med beaktande av värdepappersföretagets affärsverksamhet och därmed förenade risker, samt den inverkan som de olika personalkategorier som avses i 2 mom. har på värdepappersföretagets riskprofil.

Värdepappersföretaget ska när det fastställer ersättningssystemet säkerställa att de principer som avses i denna paragraf tillämpas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till dess storlek och interna organisation samt till verksamhetens art, omfattning och komplexitet.

8 §

Ersättning i värdepappersföretag som mottar extraordinärt offentligt finansiellt stöd

Om ett värdepappersföretag får extraordinärt offentligt finansiellt stöd enligt definitionen i 1 kap. 3 § 1 mom. 24 punkten i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014), får det inte betala ut någon rörlig ersättning till medlemmar av ledningen. Om utbetalningen av rörlig ersättning till en annan person än en medlem av ledningen är oförenlig med att värdepappersföretaget upprätthåller en sund och stark kapitalbas och med en snabb återbetalning av det extraordinära offentliga finansiella stödet, får värdepappersföretaget i rörliga ersättningar till hela personalen betala högst ett belopp som motsvarar en viss andel av värdepappersföretagets nettointäkter. Beslut om maximiandelen fattas av finansministeriet på förslag av värdepappersföretagets styrelse för en räkenskapsperiod i sänder, på basis av värdepappersföretagets fastställda bokslut.

9 §

Rörlig ersättning

När ett värdepappersföretag betalar rörlig ersättning till en person som avses i 7 § 2 mom., ska det uppfylla följande krav på samma villkor som dem som anges i 7 § 6 mom.:

- 1) om den rörliga ersättningen är prestationsbaserad ska det totala beloppet rörlig ersättning grunda sig på en kombination av en bedömning av personens prestation, den berörda affärsenhetens prestation och värdepappersföretagets övergripande resultat,
- 2) när den berörda personens prestation bedöms ska både finansiella och icke-finansiella kriterier beaktas,
- 3) den prestationsbedömning som avses i 1 punkten ska grunda sig på en period som sträcker sig över flera år och ta hänsyn till värdepappersföretagets affärscykel och affärsrisker,
- 4) den rörliga ersättningen får inte påverka värdepappersföretagets förmåga att säkerställa en sund kapitalbas,
- 5) garanterad rörlig ersättning får endast förekomma i samband med nyanställning, endast under de nyanställdas första anställningsår och endast om värdepappersföretaget har en stark kapitalbas,
- 6) betalningar vid förtida uppsägning av ett anställningsavtal ska stå i relation till personens prestationer under hela tidsperioden och får inte premiera misslyckanden eller försummelser,
- 7) ersättningspaketet relaterade till ersättning eller inlösen av tidigare anställningskontrakt ska stämma överens med värdepappersföretagets långsiktiga intressen,
- 8) i den metod för resultatbedömning som används för att beräkna beloppet av den rörliga ersättningen ska hänsyn tas till alla typer av nuvarande och framtida risker samt till kostnaden för det kapital och den likviditet som krävs i enlighet med EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag,
- 9) vid fördelningen av de rörliga ersättningsdelarna inom värdepappersföretaget ska hänsyn tas till alla typer av nuvarande och framtida risker,
- 10) de diskretionära pensionsförmånerna ska överensstämja med värdepappersföretagets affärsstrategi, mål, värderingar och långsiktiga intressen.

10 §

Betalning av rörlig ersättning i annan form än pengar och uppskjuten utbetalning

Minst hälften av en bestämd rörlig ersättning ska betalas på annat sätt än kontant. Betalningen kan bestå av något av följande instrument:

- 1) aktier eller motsvarande innehav, beroende på det berörda värdepappersföretagets rättsliga struktur,
- 2) aktierelaterade instrument, eller beroende på det berörda värdepappersföretagets rättsliga struktur, andra likvärdiga icke-kontanta instrument,
- 3) primärkapitaltillskott, supplementärkapitalinstrument eller andra instrument som fullt ut kan omvandlas till kärnprimärkapitalinstrument eller skrivs ned och som på ett tillbörligt sätt återspeglar värdepappersföretagets kreditvärdighet på löpande basis,
- 4) andra icke-kontanta instrument som återspeglar sammansättningen i instrumenten i de portföljer som förvaltas.

Om ett värdepappersföretag inte emitterar något av de finansiella instrument som anges i 1 mom., får Finansinspektionen godkänna användning av alternativa arrangemang som uppfyller samma mål.

Minst 40 procent av den rörliga ersättningen ska skjutas upp över en period på tre till fem år, beroende på vad som är lämpligt med tanke på värdepappersföretagets affärscykel,

affärsverksamhetens art, dess risker och den berörda personens arbetsuppgifter, med undantag för särskilt höga rörliga ersättningar då minst 60 procent av den rörliga ersättningen ska skjutas upp. Uppskjuten rörlig ersättning ska inte erhållas snabbare än enligt en proportionell beräkning (pro rata).

Den rörliga ersättningen kan sänkas delvis eller helt och hållet, om värdepappersföretagets finansiella resultat är svagt eller negativt, inbegripet genom malusförfaranden. Utbetalad rörlig ersättning kan återkrävas, i synnerhet om följande kriterier som värdepappersföretaget fastställt uppfylls:

1) personen i fråga har deltagit i eller varit ansvarig för ett handlande som har lett till betydande förluster för värdepappersföretaget,

2) personen i fråga anses inte längre vara lämplig och pålitlig.

Vid tillämpning av kraven i 9 § ska värdepappersföretaget säkerställa att

1) de personer som avses i 7 § 2 mom. inte använder personliga risksäkringsstrategier eller försäkringar som är kopplade till ersättning och ansvar för att urholka de principer som avses i 9 §,

2) rörlig ersättning inte betalas genom finansiella arrangemang eller metoder som gör det enklare att kringgå lagen eller EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag.

Vid tillämpning av 1 mom. ska de instrument som avses i det momentet omfattas av en lämplig policy för uppskjuten utbetalning som är utformad så att den knyter individuella incitament till värdepappersföretagets, dess borgenärs och kunders långsiktiga intressen. Finansinspektionen får vid behov sätta begränsningar för typen och utformningen av dessa instrument eller förbjuda användningen av vissa instrument för rörlig ersättning.

Vid tillämpning av 9 § 10 punkten ska, om den anställda lämnar värdepappersföretaget före pensionsåldern, de diskretionära pensionsförmånerna finnas kvar hos värdepappersföretaget under en period på fem år i form av de finansiella instrument som avses i 1 mom. När en anställd uppnår pensionsåldern och går i pension ska de diskretionära pensionsförmånerna betalas ut i form av sådana finansiella instrument som avses i 1 mom., förutsatt att den anställda har förvarat dem i värdepappersföretaget i minst fem år.

Bestämmelserna i 1, 3 och 7 mom. ska emellertid inte tillämpas på

1) ett värdepappersföretag som har tillgångar inom och utanför balansräkningen till ett värde av i genomsnitt högst 100 miljoner euro under den fyraårsperiod som föregår den aktuella räkenskapsperioden,

2) en person vars rörliga ersättning inte överstiger 50 000 euro och inte utgör mer än en fjärdedel av vederbörandes totala årliga ersättning.

11 §

Ersättningskommitté

Ett värdepappersföretag som inte uppfyller kriterierna i 10 § 8 mom. 1 punkten ska inrätta en ersättningskommitté under styrelsen. Ersättningskommittén ska vara könsbalanserad och göra en kompetent och oberoende bedömning av ersättningssystem och ersättningspraxis och de incitament som skapats för hantering av risker, kapital och likviditet. Om värdepappersföretaget hör till en finansiell företagsgrupp, ska bara moderföretaget ha en ersättningskommitté.

Ersättningskommittén ansvarar för beredningen av beslut om ersättning, inbegripet beslut som får konsekvenser för det berörda företags risker och riskhantering och som ska fattas av ledningen. Ordföranden och ledamöterna i ersättningskommittén ska vara sådana medlemmar av ledningen som inte utövar någon verkställande funktion i det berörda värdepappersföretaget. Om det bland styrelsemedlemmarna finns sådana personalrepresentanter som avses i lagen om personalrepresentation i företagets förvaltning (725/1990), ska minst en av dem utses till ledamot av ersättningskommittén.

När de beslut som avses i 2 mom. bereds ska ersättningskommittén ta hänsyn till allmänintresset och de långsiktiga intressena för värdepappersföretagets aktieägare, investerare och övriga intressenter.

12 §

Rapportering per land

Ett värdepappersföretag ska årligen offentliggöra följande information om en filial eller ett dotterföretag i en annan stat än dess hemmedlemsstat, om filialen eller dotterföretaget är ett finansiellt institut enligt definitionen i artikel 4.1.26 i EU:s tillsynsförordning:

- 1) namn på alla dotterföretag och filialer, vilken typ av verksamhet de bedriver och deras geografiska plats,
- 2) omsättning,
- 3) antal anställda i heltidsekvivalenter,
- 4) resultat före skatt,
- 5) skatt på resultatet,
- 6) erhållet statsunderstöd.

Uppgifter som reviderats i enlighet med revisionsdirektivet och som avses i 1 mom. ska om möjligt bifogas till värdepappersföretagets årsredovisning eller till koncernredovisningen.

13 §

Rapportering om överträdelser

Ett värdepappersföretag ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av bestämmelser och föreskrifter om finansmarknaden. I rapporteringsförfarandet ska ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet av rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

Värdepappersföretaget ska bevara behövlig information som gäller en rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående undersökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen.

En sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser har inte rätt enligt artikel 15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *den allmänna dataskyddsförordningen*, att få tillgång till sådana uppgifter enligt 1 och 2 mom. vilkas utlämnande skulle kunna hindra utredningen av misstänkta överträdelser.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur rapporter som avses i 1 mom. ska göras och behandlas hos värdepappersföretag.

Tillsyn över finansiell ställning samt översyns- och utvärderingsprocessen

1 §

Tillsyn över ersättningssystem

Finansinspektionen ska samla in den information som offentliggjorts i enlighet med artikel 51 första stycket c och d i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag liksom den information som lämnats av värdepappersföretagen om det könsmässiga lönegapet, och använda informationen för jämförelse av ersättningstrender och ersättningspraxis. Finansinspektionen ska lämna den insamlade informationen till Europeiska bankmyndigheten.

Ett värdepappersföretag ska till Finansinspektionen lämna information om antalet fysiska personer vid värdepappersföretaget som får en ersättning på 1 miljon euro eller mer per räkenskapsperiod, inklusive information om deras arbetsuppgifter och vilket affärsområde det rör sig om samt om ersättningens beståndsdelar såsom lön, rörlig ersättning, långsiktiga förmåner och pensionsavgifter. Informationen ska lämnas uppdelad på ersättningsintervaller om 1 miljon euro vardera.

Ett värdepappersföretag ska på Finansinspektionens begäran lämna uppgifter om lönen och den totala ersättningen för varje medlem av ledningen eller för personer i ledande ställning.

Finansinspektionen ska överlämna den information som avses i 1 och 2 mom. till Europeiska bankmyndigheten, som offentliggör den i ett gemensamt rapporteringsformat uppdelat efter hemmedlemsstat. Europeiska bankmyndigheten får i samråd med Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten utfärda riktlinjer för att underlätta tillämpningen och säkerställa enhetligheten i den information som samlas in.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur uppgifterna enligt denna paragraf ska lämnas till Finansinspektionen.

2 §

Översyn och utvärdering

Finansinspektionen ska, med beaktande av värdepappersföretagets storlek, riskprofil och affärsmodell, se över de styrformer, strategier, processer och rutiner som ett värdepappersföretag har infört och vid behov utvärdera följande omständigheter för att säkerställa en god hantering och täckning av värdepappersföretagets risker:

- 1) de risker som avses i 6 b kap. 2 a §,
- 2) geografiskt område för värdepappersföretagets exponeringar,
- 3) värdepappersföretagets affärsmodell,
- 4) bedömningen av systemrisker, med beaktande av identifieringen och mätningen av systemrisker enligt artikel 23 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG och med beaktande av Europeiska systemrisknämndens rekommendationer,
- 5) de risker som säkerheten i värdepappersföretagets nätverks- och informationssystem utsätts för, i syfte att säkerställa konfidentialitet, integritet och tillgänglighet för sina processer, uppgifter och tillgångar,
- 6) värdepappersföretagets exponering för ränterisker i samband med verksamhet utanför handelslagret,
- 7) värdepappersföretagets förvaltnings- och styrningssystem samt förmågan hos medlemmarna av ledningen att utföra sitt uppdrag.

Finansinspektionen ska vid den översyn och utvärdering som avses i 1 mom. ta hänsyn till huruvida värdepappersföretaget har en yrkesmässig ansvarsförsäkring. Finansinspektionen ska fastställa hur ofta och hur ingående den översyn och utvärdering som avses i 1 mom. ska genomföras med hänsyn till storleken, arten, omfattningen och komplexiteten hos verksamheten i värdepappersföretaget samt, om så är relevant, dess systemviktighet, och med beaktande av proportionalitetsprincipen.

Finansinspektionen ska från fall till fall besluta huruvida översynen och utvärderingen ska genomföras för ett värdepappersföretag som uppfyller villkoren för att anses vara ett litet och icke-sammanlänkat värdepappersföretag enligt artikel 12.1 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, om Finansinspektionen anser detta vara behövligt på grund av storleken, arten, omfattningen och komplexiteten hos verksamheten i värdepappersföretaget.

Vid översynen och utvärderingen av omständigheterna i 2 mom. ska Finansinspektionen ta hänsyn till vad som i 9 kap. i denna lag föreskrivs om att kundmedlen ska hållas åtskilda.

När Finansinspektionen utför den översyn och utvärdering som avses i 1 mom. 7 punkten ska den ha tillgång till föredragningslistor, protokoll och bifogade dokument från möten för värdepappersföretagets ledning och dess kommittéer samt resultaten från interna eller externa utvärderingar av ledningens funktion.

3 §

Löpande tillsyn över interna modeller

Finansinspektionen ska med jämna mellanrum och minst vart tredje år granska att värdepappersföretag uppfyller förutsättningarna i tillståndet att använda de interna modeller som avses i artikel 22 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag. Finansinspektionen ska lägga särskild vikt vid ändringar av ett värdepappersföretags affärsverksamhet och tillämpningen av de interna modellerna på nya produkter samt granska och utvärdera om värdepappersföretaget använder väl utvecklade och uppdaterade tekniker och förfaranden i samband med de interna modellerna.

Om betydande brister i risktäckningen uppdagas i ett värdepappersföretags interna modeller ska Finansinspektionen säkerställa att dessa åtgärdas eller vidta åtgärder för att minska följderna av dem, till exempel genom att införa högre multiplikationsfaktorer eller kapitaltillägg.

Om det för interna marknadsriskmodeller förekommer upprepade överskridanden enligt vad som avses i artikel 366 i EU:s tillsynsförordning vilka indikerar att de interna modellerna inte, eller inte längre, är tillräckligt exakta, ska Finansinspektionen återkalla tillståndet att använda dessa interna modeller eller vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att de interna modellerna förbättras snarast inom en bestämd tidsram.

Om ett värdepappersföretag som har fått tillstånd att använda interna modeller inte längre uppfyller kraven för användningen av dessa interna modeller, ska Finansinspektionen kräva att värdepappersföretaget antingen visar att följderna av den bristande efterlevnaden är oväsentliga eller lägger fram en plan och en tidsfrist för efterlevnad av dessa krav. Finansinspektionen ska kräva förbättringar av den presenterade planen om det är osannolikt att den leder till full efterlevnad eller om tidsfristen är olämplig.

Om det är osannolikt att värdepappersföretaget kommer att efterleva kraven inom den angivna tidsfristen eller om värdepappersföretaget inte på ett tillfredsställande sätt har visat att följderna av den bristande efterlevnaden är oväsentliga, ska Finansinspektionen återkalla tillståndet att använda interna modeller eller begränsa det till sådana delområden där efterlevnad kan uppnås inom en lämplig tidsfrist.

4 §

Tillsynsåtgärder

Finansinspektionen ska kräva att ett värdepappersföretag i ett tidigt skede vidtar åtgärder i följande situationer:

1) ett värdepappersföretag uppfyller inte kraven i 6 kap. 1, 2 a eller 2 b § eller 6 b kap. 1 a, 2 a, 2 b eller 7–11 § eller kraven i detta kapitel eller i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag,

2) Finansinspektionen har bevis för att ett värdepappersföretag sannolikt kommer att överträda bestämmelserna i 6 kap. 1, 2 a eller 2 b § eller 6 b kap. 1 a, 2 a, 2 b eller 7–11 § eller detta kapitel eller bestämmelserna i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag inom de närmaste tolv månaderna.

5 §

Tillsynsbefogenheter

Finansinspektionen kan vid tillämpningen av 2 §, 3 § 4 och 5 mom. samt 4 §

1) kräva att ett värdepappersföretag ska ha en kapitalbas som överstiger de krav som anges i artikel 11 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, enligt de villkor som fastställs i 6 § i detta kapitel, eller anpassar den kapitalbas och de likvida tillgångar som krävs vid väsentliga förändringar i värdepappersföretagets verksamhet,

2) kräva en förstärkning av de arrangemang, processer, rutiner och strategier som genomförs i enlighet med 6 kap. 2 a § och 6 b kap. 1 a §,

3) kräva att värdepappersföretaget inom ett år lägger fram en plan för att återställa efterlevnaden av tillsynskraven i 6 kap., 6 b kap. 1 a, 1 b, 2 a–2 c och 7–11 § och detta kapitel och i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag samt fastställa en tidsfrist för genomförandet av planen och kräva förbättringar av planens omfattning och tidsfrist,

4) kräva att värdepappersföretaget i samband med kapitalbaskraven tillämpar en särskild avsättningspolitik eller behandlar tillgångar på särskilt sätt,

5) begränsa eller minska värdepappersföretagets verksamhet, transaktioner eller nätverk eller kräva avyttring av verksamheter som innebär överdrivna risker för värdepappersföretagets ekonomiska stabilitet,

6) kräva reduktion av den inneboende risken i värdepappersföretagets verksamheter, produkter och system, inbegripet utkontrakterad verksamhet,

7) kräva att värdepappersföretaget begränsar den rörliga ersättningen till en procentandel av nettointäkterna när den rörliga ersättningen är oförenlig med upprätthållandet av en sund kapitalbas,

8) kräva att värdepappersföretaget använder nettovinster för att stärka kapitalbasen,

9) begränsa utdelningar eller räntebetalningar från värdepappersföretaget till aktieägare, medlemmar eller innehavare av primärkapitaltillskott, eller förbjuda utdelningar eller räntebetalningar förutsatt att förbudet inte innebär en betalningsförsummelse från värdepappersföretagets sida,

10) kräva ytterligare eller mer frekvent rapportering än vad som anges i denna lag eller i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, inklusive rapporter om kapital- och likviditetspositioner,

11) införa särskilda likviditetskrav i enlighet med 8 §,

12) kräva att värdepappersföretaget lämnar ytterligare redovisning,

13) kräva att värdepappersföretaget minskar de risker som säkerheten i dess nätverks- och informationssystem utsätts för, i syfte att säkerställa konfidentialitet, integritet och tillgänglighet för företagets processer, uppgifter och tillgångar.

Vid tillämpning av 1 mom. 10 punkten får Finansinspektionen kräva ytterligare eller mer frekvent rapportering för värdepappersföretag endast om de uppgifter som ska rapporteras inte är överlappande och något av följande villkor är uppfyllt:

- 1) någon av de situationer som avses i 4 § 1 eller 2 punkten föreligger,
- 2) Finansinspektionen anser det vara behövligt att samla in de bevis som avses i 4 § 2 punkten,
- 3) de ytterligare uppgifterna krävs för den översyns- och utvärderingsprocess som avses i 2 §.

Uppgifter ska anses vara överlappande om Finansinspektionen redan har samma eller i huvudsak samma uppgifter och Finansinspektionen kan ta fram eller få tillgång till uppgifterna på annat sätt än genom att ålägga värdepappersföretaget att rapportera dem. Finansinspektionen får inte kräva ytterligare uppgifter, om uppgifterna är tillgängliga för Finansinspektionen i ett annat format eller på en annan detaljnivå än de ytterligare uppgifter som ska rapporteras, förutsatt att skillnaden i format eller detaljnivå inte hindrar Finansinspektionen från att ta fram i huvudsak samma uppgifter.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om skyldigheten att öka kapitalbasen enligt 1 mom. 1 punkten och om skyldigheten att lämna de uppgifter som behövs för övervakningen av detta till Finansinspektionen samt om kraven på innehållet i den plan som avses i 1 mom. 3 punkten.

6 §

Krav på ytterligare kapitalbas

Finansinspektionen ska ålägga det krav på ytterligare kapitalbas som avses i 5 § 1 mom. 1 punkten, om den på grundval av de översyner som gjorts i enlighet med 2 och 3 § konstaterar att någon av följande situationer gäller värdepappersföretaget:

1) värdepappersföretaget är exponerat för risker eller riskfaktorer eller innebär risker för andra som är väsentliga och som inte täcks av eller inte i tillräcklig omfattning täcks av de kapitalbaskrav, och i synnerhet K-faktorkraven, som anges i del tre eller fyra i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag,

2) värdepappersföretaget uppfyller inte kraven i 6 kap. 2 a § eller 6 b kap. 1 a § och det är osannolikt att andra tillsynsåtgärder ger tillräcklig förbättring av arrangemang, processer, rutiner och strategier inom rimlig tid,

3) justeringarna avseende den försiktiga värderingen av handelslagret är otillräckliga för att värdepappersföretaget under normala marknadsförhållanden ska kunna avyttra eller säkra sina positioner inom kort tid utan att drabbas av betydande förluster,

4) den översyn som genomförts i enlighet med 3 § visar att kraven på tillämpningen av de tillåtna interna modellerna inte uppfylls och att detta sannolikt kommer att leda till otillräckliga kapitalnivåer,

5) värdepappersföretaget underlåter vid upprepade tillfällen att upprätta eller bibehålla tillräckligt med ytterligare kapitalbas enligt 7 §.

Vid tillämpningen av 1 mom. 1 punkten ska risker eller riskfaktorer anses inte vara täckta, eller inte täckta i tillräcklig utsträckning, av de kapitalbaskrav som anges i delarna tre och fyra i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag endast om beloppen, slagen och fördelningen av det kapital som Finansinspektionen ansett tillräckligt efter översynen av den bedömning som utförts av värdepappersföretaget i enlighet med 6 kap. 2 a § 1 mom. är större än det kapitalbaskrav för värdepappersföretaget som avses i del tre eller fyra i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag.

Vid tillämpningen av 2 mom. får det kapital som anses vara tillräckligt innefatta risker eller riskfaktorer som uttryckligen undantas från det kapitalbaskrav som anges i del tre eller fyra i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag.

Finansinspektionen ska fastställa nivån på den ytterligare kapitalbas som krävs enligt 5 § 1 mom. 1 punkten som skillnaden mellan det kapital som anses vara tillräckligt enligt 2 mom. i denna paragraf och det kapitalbaskrav som anges i del tre och fyra i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag.

Finansinspektionen ska kräva att ett värdepappersföretag uppfyller det krav på ytterligare kapitalbas som avses i 5 § 1 mom. 1 punkten med en kapitalbas som uppfyller följande villkor:

1) minst tre fjärdedelar av kravet på ytterligare kapitalbas ska uppfyllas med primärkapital,

2) minst tre fjärdedelar av primärkapitalet ska bestå av kärnprimärkapital,

3) denna kapitalbas ska inte användas för att uppfylla något av de kapitalbaskrav som anges i artikel 11.1 a, b och c i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag.

Utöver det som någon annanstans i lag föreskrivs om motivering av beslut ska det av ett sådant beslut som avses i denna paragraf framgå de omständigheter utifrån vilka Finansinspektionen anser att förutsättningarna för att ålägga buffertkrav uppfylls samt en utredning av allokeringen av buffertkraven. I det fall som anges i 1 mom. 4 punkten ska beslutet innefatta en särskild motivering av varför den kapitalnivå som fastställts i enlighet med 7 § 1 mom. inte längre anses vara tillräcklig.

Finansinspektionen får införa ett krav på ytterligare kapitalbas i enlighet med denna paragraf för ett sådant litet och icke-sammanlänkat värdepappersföretag som avses i artikel 12.1 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag på grundval av en bedömning från fall till fall och om Finansinspektionen anser det motiverat.

7 §

Riktlinje för ytterligare kapitalbas

Finansinspektionen får kräva att även ett sådant värdepappersföretag som inte uppfyller villkoren för att anses vara ett litet och icke-sammanlänkat värdepappersföretag enligt artikel 12.1 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag har kapitalbasnivåer som på grundval av 6 kap. 2 a § i rätt proportion och med tillräcklig marginal överstiger kraven i del tre i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag och i 6 kap. samt 6 b kap. 1 a, 1 b, 2 a–2 c och 7–11 § i denna lag, inbegripet de krav på ytterligare kapitalbas som avses i 5 § 1 mom. 1 punkten i detta kapitel, för att säkerställa att konjunktursvängningar inte leder till överträdelser av dessa krav eller hotar värdepappersföretagets förmåga att avveckla och lägga ned verksamheten på ett ordnat sätt.

Finansinspektionen ska vid behov se över den kapitalbasnivå som fastställts i enlighet med 1 mom. för varje värdepappersföretag som inte uppfyller villkoren i artikel 12.1 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag och i relevanta fall meddela det berörda värdepappersföretaget sina slutsatser, bland annat om den förväntar sig att den kapitalbasnivå som har fastställts i enlighet med 1 mom. ska justeras. Ett sådant meddelande ska ange den sista dag då Finansinspektionen kräver att justeringen ska ha slutförts.

8 §

Särskilda likviditetskrav

Finansinspektionen ska införa de särskilda likviditetskrav som avses i 5 § 1 mom. 11 punkten endast om den på grundval av de översyner som genomförts i enlighet med 2 och 3 § konstaterar att ett värdepappersföretag som inte uppfyller de villkor för att anses vara ett litet och icke-sammanlänkat värdepappersföretag som anges i artikel 12.1 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, eller som uppfyller de villkor som anges i artikel 12.1 i den förordningen men inte är undantagna från likviditetskrav i enlighet med artikel 43.1 i den förordningen, befinner sig i någon av följande situationer:

1) värdepappersföretaget är exponerat för likviditetsrisker eller likviditetsriskfaktorer som är väsentliga och som inte är täckta, eller som inte är täckta i tillräcklig utsträckning, av det likviditetskrav som anges i del fem i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag,

2) värdepappersföretaget uppfyller inte kraven i 6 kap. 2 a § och 6 b kap. 1 a § och det är inte sannolikt att andra administrativa åtgärder ger tillräcklig förbättring av arrangemang, processer, rutiner och strategier inom rimlig tid.

Vid tillämpningen av 1 mom. 1 punkten ska likviditetsrisker eller likviditetsriskfaktorer anses inte vara täckta, eller inte täckta i tillräcklig utsträckning, av det likviditetskrav som anges i del fem i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag endast om den likviditet som i fråga om belopp och slag har bedömts vara tillräcklig av Finansinspektionen efter översynen av värdepappersföretagets bedömning i enlighet med 6 kap. 2 a § 1 mom. är större än det likviditetskrav för värdepappersföretaget som anges i del fem i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag.

Finansinspektionen ska fastställa nivån på den särskilda likviditet som krävs enligt 5 § 1 mom. 11 punkten som skillnaden mellan den likviditet som anses vara tillräcklig enligt 2 mom. i denna paragraf och det likviditetskrav som anges i del fem i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag.

Finansinspektionen ska kräva att värdepappersföretag uppfyller de särskilda likviditetskrav som avses i 5 § 1 mom. 11 punkten med likvida tillgångar enligt artikel 43 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag.

Finansinspektionen ska skriftligen motivera sitt beslut att införa ett sådant särskilt likviditetskrav som avses i 5 § 1 mom. 11 punkten genom att klart och tydligt redogöra för den samlade bedömningen av de omständigheter som avses i 1–3 mom. i denna paragraf.

9 §

Samarbete med resolutionsmyndigheter

Finansinspektionen ska underrätta Verket för finansiell stabilitet om krav på ytterligare kapitalbas som införs enligt 5 § 1 mom. 1 punkten för ett värdepappersföretag som omfattas av tillämpningsområdet för resolutionsdirektivet och om eventuella förväntningar på justeringar i enlighet med 7 § 2 mom.

10 §

Krav på offentliggörande

Finansinspektionen får kräva att ett värdepappersföretag som inte uppfyller villkoren för att anses vara ett litet och icke-sammanlänkat värdepappersföretag enligt artikel 12.1 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag samt värdepappersföretag som avses i artikel 46.2 i den förordningen offentliggör den information som avses i artikel 46 i den förordningen mer än en gång per år och fastställer tidsfrister för detta offentliggörande.

Finansinspektionen får kräva att ett sådant värdepappersföretag som avses i 1 mom. använder specifika medier och platser, i synnerhet värdepappersföretagets webbplats, för offentliggörande av annan information än årsredovisningen.

Finansinspektionen får kräva att ett moderföretag årligen offentliggör, i fullständig form eller i form av hänvisningar till likvärdig information, en beskrivning av sin rättsliga struktur, förvaltnings- och styrningsstruktur och organisationsstruktur för värdepapperskoncernen i enlighet med 3 kap. 3 och 4 §, 6 a kap. 1 § och 6 b kap. 1 a §.

11 §

Information till Europeiska bankmyndigheten

Finansinspektionen ska informera Europeiska bankmyndigheten om

- 1) sin översyns- och utvärderingsprocess enligt 2 §,
- 2) den metod som används som grund för beslut enligt 5, 6 och 7 §,
- 3) nivån på de administrativa påföljder som avses i 15 kap.

12 §

Fastställande av tillsynsmyndighet

Finansinspektionen ansvarar för den gruppbaseade tillsynen eller tillsynen för kontroll av uppfyllandet av villkoren i gruppkapitaltestet, om Finansinspektionen är behörig myndighet för ett värdepappersföretags moderföretag inom Europeiska unionen.

Om moderföretaget till ett värdepappersföretag är ett värdepappersinriktat moderholdingföretag inom Europeiska unionen eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom unionen, ansvarar den behöriga myndigheten för värdepappersföretaget i fråga för den gruppbaseade tillsynen eller tillsynen för kontroll av uppfyllandet av villkoren i gruppkapitaltestet.

Om två eller flera värdepappersföretag som är auktoriserade i två eller flera medlemsstater i Europeiska unionen har samma värdepappersinriktade moderholdingföretag inom unionen eller samma blandade finansiella moderholdingföretag inom unionen, ansvarar den behöriga myndigheten för det värdepappersföretag som är auktoriserat i den medlemsstat där det värdepappersinriktade holdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget är etablerat för den gruppbaseade tillsynen eller tillsynen för kontroll av uppfyllandet av villkoren i gruppkapitaltestet.

Om moderföretagen till två eller flera värdepappersföretag som är auktoriserade i två eller flera medlemsstater i Europeiska unionen omfattar mer än ett värdepappersinriktat holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor i olika medlemsstater och om det finns ett värdepappersföretag i var och en av dessa medlemsstater, ansvarar den behöriga myndigheten för det värdepappersföretag som har den största totala balansomslutningen för den gruppbaseade tillsynen eller tillsynen för kontroll av uppfyllandet av villkoren i gruppkapitaltestet.

Om två eller flera värdepappersföretag som är auktoriserade i Europeiska unionen har samma värdepappersinriktade holdingföretag inom unionen eller samma blandade finansiella holdingföretag inom unionen som moderföretag och inget av dessa värdepappersföretag har auktoriserats i den medlemsstat där det värdepappersinriktade holdingföretaget inom unionen eller det blandade finansiella holdingföretaget inom unionen etablerades, ansvarar den behöriga myndigheten för det värdepappersföretag som har den största totala balansomslutningen för den gruppbaseade tillsynen eller tillsynen för kontroll av uppfyllandet av villkoren i gruppkapitaltestet.

Behöriga myndigheter får i samförstånd bortse från de kriterier som avses i 3–5 mom. om tillämpningen av dem skulle vara olämplig för en effektiv gruppbasead tillsyn eller tillsyn för kontroll av uppfyllandet av villkoren i gruppkapitaltestet, med beaktande av de berörda värdepappersföretagen och betydelsen av deras verksamhet i de relevanta medlemsstaterna, och i stället utse en annan behörig myndighet att utöva tillsyn på gruppnivå eller tillsyn för kontroll av uppfyllandet av villkoren i gruppkapitaltestet. I sådana fall ska de behöriga myndigheterna, innan de fattar ett sådant beslut, ge det värdepappersinriktade moderholdingföretaget inom Europeiska unionen eller det blandade finansiella moderholdingföretaget inom unionen eller det värdepappersföretag som har den största totala balansomslutningen, tillfälle att yttra sig om det planerade beslutet. De behöriga myndighe-

terna ska underrätta Europeiska kommissionen och Europeiska bankmyndigheten om alla sådana beslut.

13 §

Särskilda uppgifter i anknytning till tillsynen

Om Finansinspektionen i enlighet med 12 § svarar för tillsynen och ett tillsynskollegium som avses i 65 b § i lagen om Finansinspektionen har inrättats för tillsynen, ska tillsynskollegiet, utöver vad som i 65 c § i lagen om Finansinspektionen anges om tillsynskollegiets uppgifter och verksamhet, dessutom utföra följande uppgifter:

1) kontroll av information som behövs vid tillsynen och samordning av förfrågningar om uppgifter, om detta behövs för att underlätta den grubbaserade tillsynen, i enlighet med artikel 7 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag; till relevanta upplysningar för värdepappersföretagskoncerner hör angivande av koncernens rättsliga struktur samt förvaltnings- och styrningsstruktur och identifiering av de behöriga myndigheterna för de reglerade företagen i koncernen; utredningen av organisationen ska omfatta alla reglerade företag, oreglerade företag, oreglerade dotterföretag och moderföretagen,

2) förmedling av information om negativ utveckling i ett värdepappersföretag, eller i andra företag som hör till en värdepappersföretagskoncern, och som kan få följder för värdepappersföretaget,

3) förmedling av information till ett värdepappersföretag om betydande påföljder och extraordinära åtgärder som genomförs för att följa kapitaltäckningsbestämmelserna samt om införande av ett kapitalbaskrav enligt 5 § 1 mom. 1 punkten.

Om den information som avses i 1 mom. inte har lämnats utan obefogat dröjsmål eller om en begäran om samarbete har avslagits eller inte har lett till åtgärder inom rimlig tid, särskilt när det gäller utbyte av relevant information, får Finansinspektionen hänskjuta ärendet till Europeiska bankmyndigheten i enlighet med artikel 19.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG.

14 §

Informationsutbyte i krissituationer

Om Finansinspektionen i enlighet med 12 § ansvarar för tillsynen ska den varna för en krissituation, inbegripet en sådan situation som beskrivs i artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG eller en situation med negativ utveckling på marknaderna, som kan äventyra likviditeten på marknaderna och stabiliteten i det finansiella systemet i någon av de medlemsstater i Europeiska unionen där företag i värdepappersföretagskoncernen har auktoriserats. Finansinspektionen ska, med beaktande av vad som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen angående myndighetens tystnadsplikt och samarbete med myndigheter i tredjeländer samt revisorernas anmälningsskyldighet, snarast möjligt underrätta Europeiska bankmyndigheten, Europeiska systemrisknämnden och alla berörda behöriga myndigheter och lämna all information som är avgörande för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter.

15 §

Samarbete och utbyte av information vid skötseln av uppgifter enligt direktivet om tillsyn av värdepappersföretag

Finansinspektionen ska ha ett nära samarbete med behöriga myndigheter i andra medlemsstater i Europeiska unionen för att fullgöra sina åligganden inom kapitaltäckningstillsynen enligt denna lag, i synnerhet genom att utan dröjsmål utbyta bland annat följande information om värdepappersföretag:

- 1) information om värdepappersföretagets lednings- och ägarstruktur,
- 2) information om värdepappersföretagets uppfyllande av kapitalbaskraven,
- 3) information om värdepappersföretagets uppfyllande av koncentrationsriskkraven och likviditetskraven,
- 4) andra relevanta faktorer som kan påverka de risker som värdepappersföretaget utgör.

Finansinspektionen ska i egenskap av behörig myndighet i hemmedlemsstaten omedelbart förse värdmedlemsstatens behöriga myndigheter med all information och alla resultat som rör de potentiella problem och risker som ett värdepappersföretag utgör för skyddet av kunder eller stabiliteten i värdmedlemsstatens finansiella system som har konstaterats i tillsynen av värdepappersföretagets verksamhet.

Finansinspektionen ska på basis av information som lämnas av värdmedlemsstatens behöriga myndigheter vidta alla åtgärder som krävs för att undvika eller avhjälpa de potentiella problem och risker som avses i 2 mom. Finansinspektionen ska på begäran detaljerat förklara för värdmedlemsstatens behöriga myndigheter hur den har beaktat den information och de resultat som lämnats av värdmedlemsstatens behöriga myndigheter.

Vid bedömningen av villkoret i artikel 23.1 första stycket c i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag får Finansinspektionen i egenskap av behörig myndighet i värdepappersföretagets hemmedlemsstat, från den behöriga myndigheten i en clearingmedlems hemmedlemsstat begära information om den modell och de parametrar som används för beräkningen av kravet på marginalsäkerhet för det berörda värdepappersföretaget.

16 §

Finansinspektionens rätt att granska och få information

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att utföra granskningar på plats i Finland och inspektioner av den verksamhet som bedrivs av ett EES-värdepappersföretags filial i Finland samt kräva information om filialens verksamhet, om Finansinspektionen anser det behövligt för att trygga stabiliteten i det finansiella systemet i Finland.

Innan Finansinspektionen utför sådana granskningar och inspektioner som avses i 1 mom. ska den samråda med myndigheterna i EES-värdepappersföretagets hemmedlemsstat.

Finansinspektionen ska utan dröjsmål efter sådana granskningar och inspektioner som avses i 1 mom. underrätta myndigheterna i EES-värdepappersföretagets hemmedlemsstat om den information som erhållits och de resultat som är relevanta för riskbedömningen.

Angående Finansinspektionens rätt att granska och få information gäller dessutom vad som föreskrivs någon annanstans i lag.

17 §

Bedömning av tredjeländers tillsyn och andra tillsynsmetoder

Om två eller flera värdepappersföretag vars gemensamma moderföretag har sitt huvudkontor i ett tredjeland inte är föremål för en effektiv tillsyn på gruppnivå, ska Finansinspektionen bedöma om nivån på tredjelandets tillsyn är likvärdig.

Om Finansinspektionen är grupp tillsynsmyndighet och konstaterar att tillsynen inte är likvärdig, ska den fatta beslut om sådana tillsynsåtgärder som uppnår tillsynsmålen enligt artikel 7 eller 8 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, efter samråd med övriga involverade behöriga myndigheter. Varje tillsynsåtgärd som vidtas enligt denna paragraf ska meddelas övriga involverade myndigheter, Europeiska bankmyndigheten och Europeiska kommissionen.

Om Finansinspektionen är grupp tillsynsmyndighet och moderföretaget är etablerat i Europeiska unionen, får Finansinspektionen kräva etablering av ett värdepappersinriktat holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag i unionen samt tillämpa artikel 7 och 8 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag på detta värdepappersinriktade holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag.

18 §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om genomförandet av 6, 7 och 10 § och om de finansiella förutsättningar som avses i detta kapitel samt om skyldigheten att regelbundet informera om dessa och som krävs för tillsynen, då sådana föreskrifter förutsätts för genomförande av direktivet om tillsyn av värdepappersföretag och EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag.

7 kap.

Organisering av värdepappersföretags verksamhet

3 §

Begränsningar som gäller förvärv av egna aktier, andelar, kapitallån och debenturer

Värdepappersföretag och företag inom samma finansiella värdepappersföretagsgrupp får bevilja lån för förvärv av egna och moderföretagets aktier och andelar och ta emot sådana som pant endast med de begränsningar som anges i 2 och 3 mom. Med lån jämställs säkerhet som av tillgångar som tillhör värdepappersföretaget eller ett företag inom dess finansiella värdepappersföretagsgrupp ställs för återbetalning av lån som avses ovan.

Om inte något annat följer av 3 mom. får ett värdepappersföretag och ett företag inom dess finansiella värdepappersföretagsgrupp, trots bestämmelserna i 13 kap. 10 § 1 mom. i aktiebolagslagen (624/2006) och i 34 § 3 mom. i lagen om skuldebrev (622/1947), bevilja lån för förvärv av egna eller moderföretagets aktier och andelar och ta emot dem som pant, om

1) de är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument,

2) beviljande av lånet eller emottagande av panten ingår i den normala affärsverksamheten för värdepappersföretaget eller för företaget inom dess finansiella värdepappersföretagsgrupp, och om

3) lånet har beviljats eller panten tagits emot på de sedvanliga villkor som värdepappersföretaget iakttar i sin verksamhet.

Ett värdepappersföretag och ett företag inom dess finansiella värdepappersföretagsgrupp får som säkerhet för lån som beviljas för att finansiera teckning av egna och moderföretagets aktier och andelar, som pant ta emot sådana aktier och andelar högst till ett antal som till sitt nominella värde motsvarar en tiondel av det långivande företaget eller, om aktier eller andelar i det långivande företaget moderföretag har tagits emot som pant, av moderföretagets bundna kapital.

10 §

Förvärv av bestämmande inflytande i företag i ett tredjeland

Ett värdepappersföretag eller ett företag inom dess finansiella värdepappersföretagsgrupp ska på förhand anmäla till Finansinspektionen att företaget kommer att förvärva bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen i ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, AIF-förvaltare eller försäkringsbolag med säte i ett tredjeland.

Finansinspektionen kan inom tre månader efter att ha mottagit en anmälan enligt 1 mom. förbjuda förvärv av bestämmande inflytande, om de lagar, förordningar eller administrativa föreskrifter som tillämpas på det företag som är föremål för förvärvet väsentligt försvårar en effektiv tillsyn över värdepappersföretaget eller dess finansiella värdepappersföretagsgrupp.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska fogas till en anmälan enligt 1 mom. och om andra motsvarande omständigheter som ska beaktas vid anmälningsförfarandet.

11 §

Tillhörighet till en utländsk finansiell värdepappersföretagsgrupp, till en utländsk finansiell företagsgrupp enligt kreditinstitutslagen eller till ett utländskt finans- och försäkringskonglomerat

Om ett värdepappersföretag hör till en finansiell värdepappersföretagsgrupp vars yttersta moderföretag har sitt säte i ett tredjeland, är en förutsättning för att företaget ska beviljas verksamhetstillstånd att

1) en utländsk myndighet har tillräcklig behörighet att övervaka hela den finansiella värdepappersföretagsgruppen på ett sätt som motsvarar vad som föreskrivs i denna lag, eller att

2) den konsoliderade kapitaltäckningen, de konsoliderade stora exponeringarna, den finansiella värdepappersföretagsgruppens interna kontroll och riskhanteringsmetoder samt, i fråga om ett holdingföretag, ägarnas och ledningens lämplighet och tillförlitlighet motsvarar kraven enligt denna lag.

Finansinspektionen ska innan den fattar beslut enligt 2 mom. begära ett yttrande i saken av Europeiska bankmyndigheten, av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och av de utländska myndigheter som svarar för tillsynen över de utländska kreditinstitut samt de utländska företag som kan jämföras med finländska värdepappersföretag vilka hör till en finansiell värdepappersföretagsgrupp enligt 1 mom. och regleras i en annan EES-stat. Finansinspektionen ska, efter att ha fattat ett beslut enligt 2 mom., underrätta dessa myndigheter och Europeiska kommissionen om beslutet.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på värdepappersföretag som står under gruppbaserad tillsyn av en utländsk EES-tillsynsmyndighet, om denna myndighet har ansett att den finansiella värdepappersföretagsgruppen uppfyller de villkor som föreskrivs i 1 mom.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om finansiella värdepappersföretagsgrupper ska på motsvarande sätt tillämpas på finansiella företagsgrupper enligt kreditinstitutslagen och på finans- och försäkringskonglomerat.

11 kap.

Ersättningsfonden för investerarskydd

2 §

Ersättningsfondens stadgar

Stadgarna ska innehålla bestämmelser som kompletterar bestämmelserna i denna lag och någon annanstans i lag åtminstone i fråga om

5) huruvida ersättningsfondens kapital får täckas genom försäkring eller genom bindande kreditlöften av kreditinstitut som inte hör till fonden eller till samma koncern eller finansiella värdepappersföretagsgrupp eller finansiella företagsgrupp enligt kreditinstitutslagen som en fondmedlem och hur stor del av kapitalet som i så fall får täckas på det sättet,

14 §

Ersättningsfondens kapital

Skillnaden mellan ersättningsfondens kapital och den kapitalandel som ska betalas i pengar kan täckas genom försäkring eller genom bindande kreditlöften av kreditinstitut som inte hör till fonden eller till samma koncern eller finansiella företagsgrupp enligt kreditinstitutslagen som en fondmedlem. Finansinspektionen ska varje år kontrollera att den del av ersättningsfondens kapital som är inbetald i pengar har ökats genom regelbundna inbetalningar. Försäkring ska tecknas eller bindande kreditlöfte utverkas i ersättningsfondens namn och de värdepappersföretag som hör till ersättningsfonden ska gemensamt täcka kostnaderna för försäkringen eller kreditlöftet.

15 §

Ersättningsfondens investeringar och likviditet

Ersättningsfondens medel får inte investeras i aktier eller andelar i värdepappersföretag som hör till ersättningsfonden eller i företag som hör till samma finansiella värdepappersföretagsgrupp som detta eller i aktier eller andelar i fondbolag som hör till ersättningsfonden eller i aktier eller andelar i AIF-förvaltare och inte heller i andra värdepapper som har emitterats av värdepappersföretag som hör till ersättningsfonden eller av företag som hör till samma finansiella värdepappersföretagsgrupp som detta eller i värdepapper som har emitterats av en säkerhetsfond som avses i 13 kap. 1 § i kreditinstitutslagen eller av ett fondbolag eller en AIF-förvaltare.

Vad som i 2 mom. föreskrivs om värdepappersföretag, fondbolag och AIF-förvaltare gäller också utländska värdepappersföretag som är medlemmar i ersättningsfonden samt företag som hör till samma finansiella företagsgrupp som dessa och utländska EES-fondbolag och EES-baserade AIF-förvaltare. Ersättningsfondens medel får dock investeras i

tillgångarna hos en placeringsfond som förvaltas av ett fondbolag som hör till ersättningsfonden eller hos ett fondföretag som förvaltas av ett utländskt fondbolag, om krav som motsvarar kraven enligt 9 kap. 1 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder på att ett fondföretags tillgångar ska hållas åtskilda från fondbolagets tillgångar gäller fondföretaget enligt lagstiftningen i dess hemstat.

Vad som i 2 och 3 mom. föreskrivs om värdepappersföretag och ett företag som hör till samma finansiella värdepappersföretagsgrupp ska på motsvarande sätt tillämpas på en finansiell företagsgrupp enligt kreditinstitutslagen och ett kreditinstitut inom samma finansiella företagsgrupp.

12 kap.

Sekretess och kundkontroll

1 §

Tystnadsplikt

Den som i egenskap av medlem eller ersättare i ett organ hos ett värdepappersföretag eller ett företag som hör till samma finansiella värdepappersföretagsgrupp som värdepappersföretaget, hos en sammanslutning av värdepappersföretag eller värdepappersföretagets ombudsman eller hos något annat företag som handlar för värdepappersföretagets räkning eller i egenskap av anställd hos dessa eller vid utförande av någon uppgift på uppdrag av dem har fått kännedom om omständigheter som har samband med den ekonomiska ställningen hos någon av värdepappersföretagets kunder eller hos kunder till företag som tillhör samma finansiella värdepappersföretagsgrupp eller samma konglomerat enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004) som värdepappersföretaget eller hos någon annan person med anknytning till värdepappersföretagets verksamhet eller som har samband med någons personliga förhållanden eller om en företagshemlighet, är skyldig att hemlighålla saken, om inte den till vars förmån tystnadsplikten har föreskrivits ger sitt samtycke till att uppgifterna röjs. Sekretessbelagd information får inte heller lämnas till värdepappersföretagets bolagsstämma eller till aktieägare som deltar i stämman.

2 §

Utlämnande av sekretessbelagd information

Värdepappersföretag och dess holdingföretag, finansiella institut som hör till en finansiell värdepappersföretagsgrupp samt sammanslutningar av värdepappersföretag är skyldiga att lämna information som avses i 1 § 1 mom. till åklagar- och förundersökningsmyndigheterna för utredning av brott samt till andra myndigheter som enligt lag har rätt att få sådan information.

Om inte något annat följer av den allmänna dataskyddsförordningen har värdepappersföretag och företag som hör till en finansiell värdepappersföretagsgrupp rätt att lämna information som avses i 1 § 1 mom. till företag som hör till samma koncern, samma finansiella värdepappersföretagsgrupp eller till samma i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat avsedda finans- och försäkringskonglomerat för kundservice och annan skötsel av kundförhållanden, för marknadsföring och för koncernens, den finansiella värdepappersföretagsgruppens eller finans- och försäkringskonglomeratets riskhantering, om mottagaren omfattas av tystnadsplikt enligt denna lag eller av motsvarande tystnads-

plikt. Vad som i detta moment föreskrivs om lämnande av information gäller inte utlämnande av uppgifter enligt artiklarna 9.1 och 10 i den allmänna dataskyddsförordningen och inte heller uppgifter som baserar sig på registrering av betalningsuppgifter mellan en kund och ett företag som inte hör till konglomeratet.

Utöver vad som föreskrivs i 2 mom. får värdepappersföretag och företag som hör till en finansiell värdepappersföretagsgrupp lämna ut sådan information ur sitt kundregister som behövs för marknadsföring samt för kundservice och annan skötsel av kundförhållanden till företag som hör till samma ekonomiska sammanslutning som värdepappersföretaget, om mottagaren omfattas av tystnadsplikt enligt denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt. Vad som föreskrivs i detta moment gäller inte utlämnande av uppgifter enligt artiklarna 9.1 och 10 i den allmänna dataskyddsförordningen.

Utöver vad som föreskrivs i 2 mom. har värdepappersföretag och företag som hör till en finansiell värdepappersföretagsgrupp rätt att till andra värdepappersföretag, kreditinstitut, finansiella institut och betalningsinstitut lämna ut nödvändiga uppgifter enligt 15 kap. 18 a § i kreditinstitutslagen om brott som riktar sig mot dessa för att förebygga brottslighet som riktas mot företag som är verksamma på finansmarknaden.

3 §

Kundkontroll

Värdepappersföretag och finansiella institut som hör till en finansiell värdepappersföretagsgrupp ska ha kännedom om sina kunder. Ett värdepappersföretag och ett finansiellt institut som hör till dess finansiella värdepappersföretagsgrupp ska identifiera kundernas verkliga förmånstagare och dem som handlar för kundernas räkning samt dessutom vid behov kontrollera deras identitet. När skyldigheterna enligt detta moment fullgörs kan system som avses i 2 mom. nyttiggöras.

Värdepappersföretag och finansiella institut som hör till dess finansiella värdepappersföretagsgrupp ska ha tillräckliga riskhanteringssystem för att bedöma de risker som kunderna medför för dess verksamhet.

15 kap.

Administrativa påföljder

2 §

Påföljdsavgift

Sådana bestämmelser och beslut som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen är utöver vad som föreskrivs i 1 mom.

1) bestämmelserna i denna lag i 6 b kap. 1 a och 2 § om förvaltnings- och styrningssystem, bestämmelserna i 2 a och 2 b § om riskhantering, bestämmelserna i 7–11 § om ersättningssystem, samt bestämmelserna i aktiebolagslagen om utdelningsrestriktioner,

3) bestämmelserna i 8 a kap. 1–3, 8 och 9 § i kreditinstitutslagen om skyldigheten för kreditinstitut och finansiella företagsgrupper enligt kreditinstitutslagen samt finansiella värdepappersföretagsgrupper att upprätta och granska återhämtningsplaner enligt 3 § och 4 § 1 mom. samt om godkännande av återhämtningsplaner i den lagen, bestämmelsen i 9 a kap. 7 § 3 mom. i den lagen om meddelande till myndigheterna av planer om tillhan-

dahållande av finansiellt stöd och bestämmelserna i 11 kap. 5 a § 3 mom. i den lagen om rapportering till myndigheterna,

4) bestämmelserna i denna lag i 6 b kap. 2 c § om övervakning av transaktioner i värdepappersföretag och holdingföretag med blandad verksamhet samt mellan ett värdepappersföretag och dotterföretag i ett holdingföretag med blandad verksamhet och om riskhantering.

Påföljdsavgift kan inte påföras ett litet och icke-sammanlänkat värdepappersföretag som uppfyller villkoren i artikel 12.1 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag och som avses i 6 b kap. 1 a § 2 mom. med stöd av de bestämmelser i 6 b kap. 1 a, 2 a, 2 b eller 7–11 § som nämns i 2 mom. 1 punkten.

Påföljdsavgift kan inte med stöd av 2 mom. 1 punkten påföras andra än värdepappersföretag och företag som hör till samma värdepapperskoncern som värdepappersföretaget eller holdingföretag med blandad verksamhet samt personer som hör till ledningen för den juridiska personen i fråga och mot vars förpliktelser en gärning eller försummelse som avses i denna paragraf strider.

Bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen är, utöver de som anges i 1 och 2 mom., överträdelse eller försummelse av följande bestämmelser i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag:

1) ett värdepappersföretag underlåter att rapportera uppgifter till Finansinspektionen om, eller tillhandahåller ofullständiga eller felaktiga uppgifter om, efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 11 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, genom överträdelse av artikel 54.1 b i den förordningen,

2) ett värdepappersföretag underlåter att rapportera uppgifter om, eller tillhandahåller ofullständiga eller felaktiga uppgifter om, koncentrationsrisk till Finansinspektionen, genom överträdelse av artikel 54.1 e i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag,

3) ett värdepappersföretag ådrar sig en koncentrationsrisk som överstiger gränserna i artikel 37 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag,

4) ett värdepappersföretag genom överträdelse av artikel 43 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag vid upprepade tillfällen eller systematiskt underlåter att inneha likvida tillgångar,

5) ett värdepappersföretag genom överträdelse av bestämmelserna i del sex i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag underlåter att offentliggöra information, eller tillhandahåller ofullständig eller felaktig information,

6) ett värdepappersföretag gör betalningar till innehavare av finansiella instrument som ingår i värdepappersföretagets kapitalbas i fall där artiklarna 28, 52 eller 63 i EU:s tillsynsförordning förbjuder sådana betalningar till innehavare av finansiella instrument som ingår i kapitalbasen,

7) ett värdepappersföretag tillåter en eller flera personer som inte uppfyller kraven i artikel 91 i kreditinstitutsdirektivet att bli eller kvarstå som styrelsemedlem.

Bestämmelser och beslut som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen är utöver vad som föreskrivs i 1, 2 och 5 mom. dessutom

4) bestämmelserna om förvaltnings- och styrningssystem i 6 b kap. 2 a, 2 b, 3 och 4 §,

6) bestämmelsen om rapportering av överträdelser i 6 b kap. 12 § 1 mom.,

Bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen är, utöver de som nämns i 1, 2 och 5–7 mom. i denna paragraf, dessutom de närmare bestämmelser och föreskrifter samt förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av resolutionsdirektivet, kreditinstitutsdirektivet, direktivet om marknader för finansiella instrument, direktivet om aktieägarrättigheter samt EU:s förordning om tillsynskrav för värde-

pappersföretag och EU:s förordning om marknader för finansiella instrument och som avses i nämnda moment.

16 kap.

Skadestånds- och straffbestämmelser

1 §

Skadeståndsskyldighet

Ett värdepappersföretag och ersättningsfonden är skyldiga att ersätta skada som de uppsåtligen eller av vårdslöshet har orsakat företagets kunder eller andra personer genom förfaranden som strider mot denna lag, mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av den, mot EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, mot EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag eller under de förutsättningar som anges i 6 kap. 2 b § i denna lag mot EU:s tillsynsförordning samt mot förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag eller EU:s tillsynsförordning, direktivet om marknader för finansiella instrument, EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, kreditinstitutsdirektivet eller direktivet om aktiegarrättigheter eller mot ersättningsfondens stadgar.

Ett värdepappersföretags styrelsemedlemmar och verkställande direktör är skyldiga att ersätta skada som de i sitt uppdrag uppsåtligen eller av vårdslöshet har orsakat värdepappersföretaget, aktieägare eller andra personer genom överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag eller under de förutsättningar som anges i 6 kap. 2 b § i denna lag EU:s tillsynsförordning eller förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, EU:s tillsynsförordning, EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, direktivet om marknader för finansiella instrument, kreditinstitutsdirektivet, EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag eller direktivet om aktiegarrättigheter. En skada anses ha orsakats av vårdslöshet, om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller inte skador till den del som de orsakats genom överträdelse av 7 kap. 9 § 1 eller 2 mom., 9 kap. 2–4 §, 10 kap. 1–7 §, 8 § 1, 2, 4–8 mom. eller 9–14 § eller 12 kap. 1 eller 2 § eller 3 § 1 eller 3 mom.

Ett värdepappersföretags aktieägare är skyldiga att ersätta skada som de genom att medverka till överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, av EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, av EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, av EU:s tillsynsförordning eller av förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, EU:s tillsynsförordning, direktivet om marknader för finansiella instrument, EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag eller kreditinstitutsdirektivet, uppsåtligen eller av vårdslöshet har orsakat värdepappersföretaget, aktieägare eller andra personer. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller inte skador till den del som de orsakats genom överträdelse av 7 kap. 9 § 1 eller 2 mom., 9 kap. 2–4 §, 10 kap. 1–7 §, 8 § 1, 2 eller 4–8 mom. eller 9–14 § eller 12 kap. 1 eller 2 § eller 3 § 1 eller 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 26 juni 2021.

523/2021

Åbo den 18 juni 2021

Republikens President
Sauli Niinistö

finansminister Annika Saarikko